

ผลกระทบของ IAS 39 ต่อ องค์ประกอบเงินกองทุน

ทีมเงินกองทุนและความเสี่ยงด้านตลาด

ฝ่ายนโยบายความเสี่ยง

สายนโยบายสถาบันการเงิน

ธนาคารแห่งประเทศไทย

หัวข้อการบรรยาย

1. การดำรงเงินกองทุนของสถาบันการเงิน
2. การเปลี่ยนแปลงในงบการเงินจากการใช้ IAS 39
3. ผลกระทบต่อองค์ประกอบเงินกองทุน
4. แนวทางการกำหนดหลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนของ ธปท.

1. การดำรงเงินกองทุนของสถาบันการเงิน

- 1) อัตราส่วนเงินกองทุน
- 2) องค์ประกอบของเงินกองทุน
 - เงินกองทุนชั้นที่ 1
 - เงินกองทุนชั้นที่ 2

การดำรงเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง (BIS ratio)

หลักการที่ใช้ปัจจุบัน
และ Basel II ส่วน
ใหญ่เหมือนกัน

เงินกองทุน

สินทรัพย์เสี่ยง

\geq

8.5% (ธพ.)

7.5 % (สาขา.)

8.0 % (บง.)

สินทรัพย์เสี่ยง

ปัจจุบัน

4 ส.ค.51

31 ธ.ค.51

สินทรัพย์เสี่ยง
ด้านเครดิต

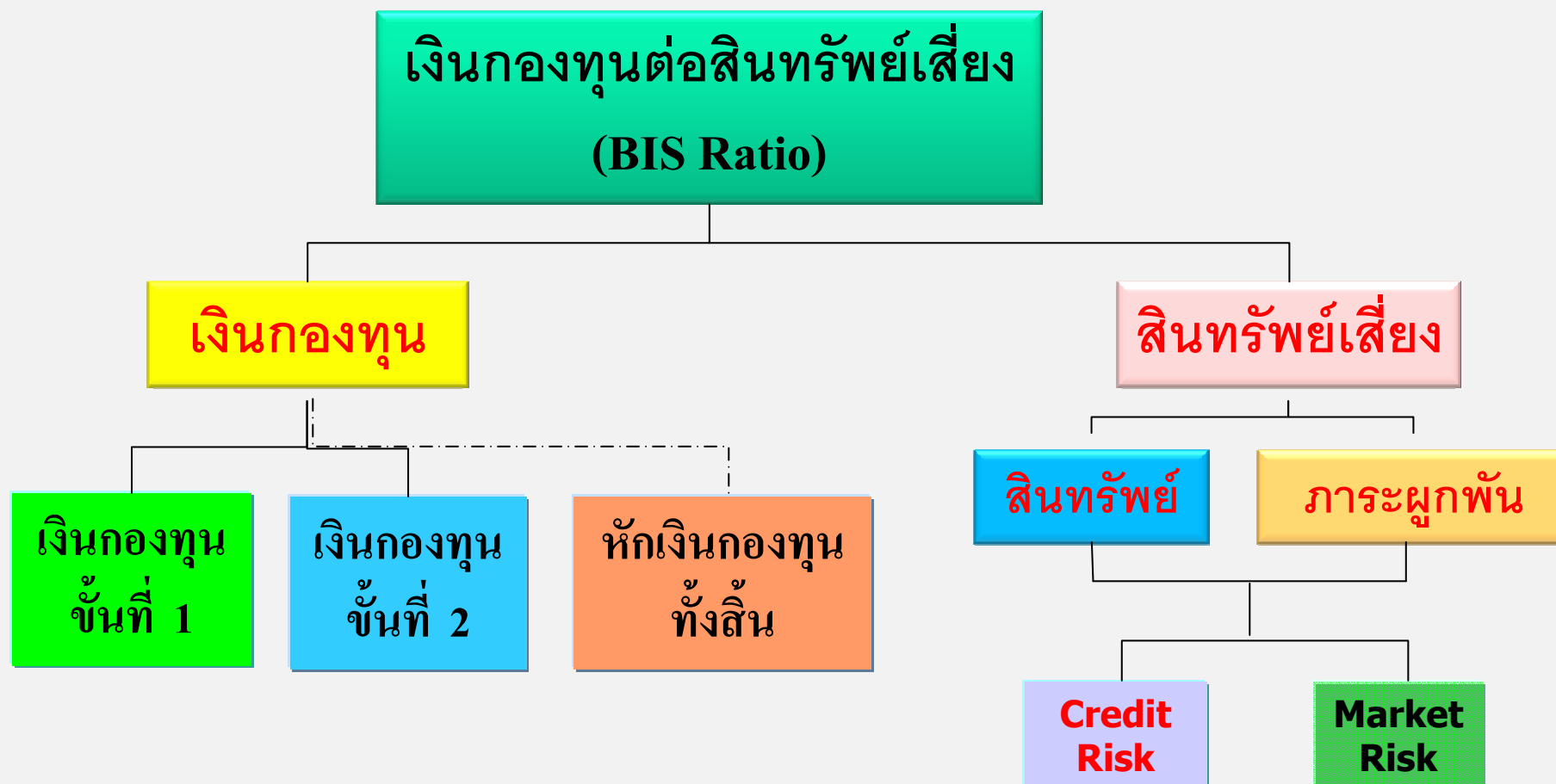
สินทรัพย์เสี่ยง
ด้านเครดิต + ตลาด

สินทรัพย์เสี่ยง
ด้านเครดิต + ตลาด + ปฏิบัติการ

Basel I

Basel II

การดำรงเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง (BIS ratio)

เงินกองทุนชั้นที่ 1

หนี้สิน

ส่วนของ
ผู้ถือหุ้น

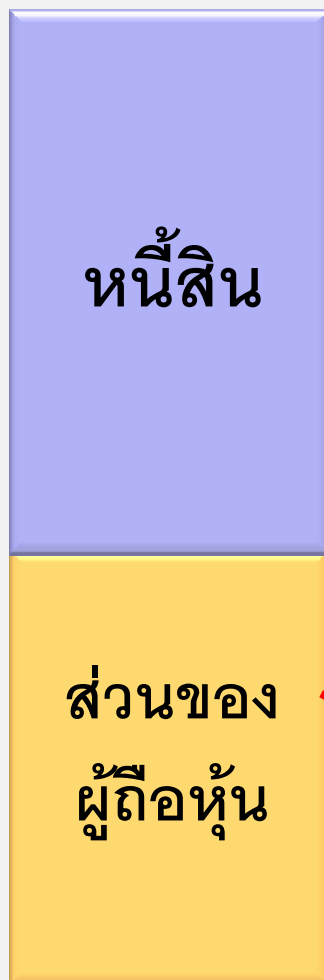
5. เงินที่ได้รับจากการออกตราสารหนี้โดยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุนที่ไม่สะสมดอกเบี้ยจ่าย และไม่ชำระดอกเบี้ยในปีที่ไม่มีผลกำไร

1. ทุนชำระแล้ว + ส่วนล้ามูลค่าหุ้นที่ ฌพ. ได้รับ + เงินที่ได้รับจากการออกใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นของ ฌพ. นั้น
2. หุ้นบุริมสิทธิชนิดไม่สะสมเงินปันผล
3. ทุนสำรองตามกฎหมาย
4. เงินสำรองที่ได้จัดสรรจากกำไรสุทธิเมื่อสิ้นงวดการบัญชีตามมติที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้น หรือตามข้อบังคับของ ฌพ.
5. กำไรสุทธิคงเหลือจากการจัดสรร

รายการหักจากเงินกองทุนชั้นที่ 1

- ผลขาดทุนที่เกิดขึ้นในทุกงวดบัญชี
- ค่าความนิยม
- หุ้นทุนซื้อคืน
- ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี

เงินกองทุนชั้นที่ 2

- ตราสารหนี้ด้อยสิทธิระยะยาว (Subordinated term debt)
- ตราสารหนี้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุน (Hybrid Tier 2 –Upper)
- ตราสารหนี้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุน (Hybrid Tier 1) ในส่วนของที่เหลือ จากนับเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 1

- หุ้นบุริมสิทธิชนิดสะสมเงินปันผล ***
- เงินสำรองสำหรับสินทรัพย์จัดชั้นปกติ**
ไม่เกิน 1.25% ของสินทรัพย์เสี่ยง
- เงินสำรองส่วนเพิ่มจากการตีราคาที่ดิน (70%ของมูลค่าส่วนเพิ่มขึ้น)**
- เงินสำรองส่วนเพิ่มจากการตีราคาอาคาร ห้างชุด**
(50%ของมูลค่าส่วนเพิ่มขึ้น)
- เงินสำรองจากการตีราคาตราสารทุน AFS**
ไม่เกิน 45% ของยอดมูลค่าสุทธิส่วนเกินทุน

* ตาม IAS 32 จะแสดงเป็นหนี้สิน

รายการหักจากเงินกองทุนทั้งสิ้น

- เงินสำรองจากการตีราคาตราสารทุน AFS เฉพาะส่วนขาดทุน (ทุกงวดการบัญชี 6 เดือน)
- เงินที่ ธพ. ถือ Hybrid Tier 1 หรือ 2 ของ สง. อื่น ตามมูลค่าที่สง. ผู้ออก นับเป็นเงินกองทุน
- เงินที่ ธพ. ขายประกันความเสี่ยง เช่น ลงทุนใน CLN หรือ ออก CDS ที่มีสินทรัพย์อ้างอิงเป็น Hybrid Tier 1 หรือ 2 ของ สง. อื่น ตามมูลค่าที่สง. ผู้ออกนับเป็นเงินกองทุน
- **Securitization**

2. การเปลี่ยนแปลงในงบการเงินจากการใช้ IAS 39

รายการสำคัญที่เป็นผลจาก IAS 39

- การประเมินมูลค่ายุติธรรมตราสารอนุพันธ์เพื่อค้า
- การประเมินมูลค่ายุติธรรมตราสารอนุพันธ์ และรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยง (Hedged items) ในการบัญชีป้องกันความเสี่ยง (Hedge accounting)
- การประเมินมูลค่ายุติธรรมตราสารการเงินที่เลือกใช้วิธี Fair Value Option

งบการเงินของ สง.

- ในการปรับปรุงประกาศตาม พ.ร.บ. ธุรกิจสถาบันการเงินฉบับใหม่
ศปท. ได้มีการปรับปรุงงบการเงินของ สง. บางส่วน
โดยเพิ่มรายการ
 - ตราสารอนุพันธ์ และรายการป้องกันความเสี่ยง
 - การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับ Structured Products และ อนุพันธ์แฝง
- ในลำดับต่อไป (ประมาณไตรมาส 3) ศปท. จะมีการปรับปรุง
แบบงบการเงินให้ครอบคลุม IAS 39 ทั้งฉบับ ซึ่งรวมถึง
 - การจัดประเภทตราสารการเงินใหม่
 - การใช้ Fair Value Option

งบดุล

สินทรัพย์

1. เงินสด
 2. รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน
 3. เงินลงทุน
 3. ก. **ตราสารอนุพันธ์**
 3. ข. **การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยง**
Portfolio hedge of interest rate risk
 4. เงินให้สินเชื่อและดอกเบี้ยค้างรับ
 5. ทรัพย์สินรอการขายสุทธิ
 6. ภาระของลูกค้ำจากการรับรอง
 7. ภาระของลูกค้ำจากการประกอบธุรกิจอื่น
 8. ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สุทธิ
 9. สินทรัพย์อื่นสุทธิ
- รวมสินทรัพย์

งบดุล

หนี้สิน

10. เงินรับฝาก
11. รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน
12. หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม
12. ก. **ตราสารอนุพันธ์**
12. ข. **การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยง Portfolio hedge of interest rate risk**
13. เงินกู้ยืม
14. ภาระของธนาคารจากการรับรอง
15. ภาระของธนาคารที่ต้องส่งคืนหลักประกัน
- 15.ก. **ประมาณการหนี้สิน**
16. หนี้สินอื่น
- รวมหนี้สิน

งบดุล

17. ส่วนของผู้ถือหุ้น

17.1 ทุนเรือนหุ้น

17.2 ใบสำคัญแสดงสิทธิฯ

17.3 ส่วนเกิน (ต่ำกว่า) มูลค่าหุ้น

17.4 ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์

17.5 ส่วนเกิน (ต่ำกว่า) ทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน

**17.5 ก. กำไร (ขาดทุน) จากการประเมินมูลค่าตราสารอนุพันธ์ –
cash flow hedge**

**17.5 ข. กำไร (ขาดทุน) จากการประเมินมูลค่าตราสารอนุพันธ์ – hedge of a
net investment**

17.6 ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน

17.7 กำไรขาดทุนสะสม

รวมส่วนของผู้ถือหุ้น

งบกำไรขาดทุน

1. รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผล

1.4 ก. รายได้ดอกเบี้ยจากตราสารอนุพันธ์ด้านอัตราดอกเบี้ย (เพื่อค้าและเพื่อป้องกันความเสี่ยง)

2. ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย

2.4 ก. ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยจากตราสารอนุพันธ์ด้านอัตราดอกเบี้ย (เพื่อค้าและเพื่อป้องกันความเสี่ยง)

รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลสุทธิ

3. หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ

4. ขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้

รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลสุทธิ หลังหักหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ และขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้

5. รายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ย

5.4 ก. กำไร (ขาดทุน) จากการประเมินมูลค่าตราสารอนุพันธ์ (เพื่อค้า)

5.4 ข. กำไร (ขาดทุน) จากการป้องกันความเสี่ยงสุทธิ

6. ค่าใช้จ่ายที่ไม่ใช่ดอกเบี้ย

7. กำไร (ขาดทุน) ก่อนภาษีเงินได้

3. ผลกระทบของ IAS 39 ต่อองค์ประกอบเงินกองทุน

- กำไร (ขาดทุน) จาก Cash flow hedge
- กำไร (ขาดทุน) จากการประเมินมูลค่ายุติธรรม
- รายการค่าใช้จ่ายที่บันทึกเป็นสินทรัพย์ของ สง.
- เงินสำรอง
- การบันทึกรายการด้วย Trade Date หรือ Settlement Date

1) กำไร (ขาดทุน) จาก Cash flow hedge

- ผู้กำกับดูแลสง. ในบางประเทศกำหนดให้ สง. หัก หรือบวกกลับ ผลกำไร (ขาดทุน) ที่ยังไม่รับรู้ที่เกิดจากการป้องกันความเสี่ยงใน กระแสเงินสดของ **ตราสารการเงินที่แสดงด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย**
- รายการนี้แสดงอยู่ในส่วนของเจ้าในงบดุล (เหมือนการแสดง รายการของส่วนเกิน (ส่วนต่ำของตราสาร AFS) ซึ่ง ธปท. ไม่ อนุญาตให้นำเป็นเงินกองทุนของ สง. อยู่แล้ว

2) กำไร (ขาดทุน) จากการประเมินมูลค่ายุติธรรม

ผู้กำกับดูแลส่วนใหญ่ให้ สง. หัก หรือบวกกลับ

- ผลกำไร (ขาดทุน) ที่ยังไม่รับรู้ที่เกิดจากการวัดมูลค่ายุติธรรมของหนี้สินที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงอันดับความน่าเชื่อถือของ สง. เอง
- ผลกำไร (ขาดทุน) ที่ยังไม่รับรู้ที่เกิดจากการวัดมูลค่ายุติธรรมของลูกหนี้ หรือเงินให้สินเชื่อที่ผู้กำกับดูแลไม่อนุญาตให้วัดมูลค่ายุติธรรม
- ผลกำไร (ขาดทุน) ที่ยังไม่รับรู้ที่เกิดจากการวัดมูลค่ายุติธรรมของตราสารทางการเงินที่ไม่มีสภาพคล่อง

รายการเหล่านี้ ได้มีการบันทึกรายงานผ่านทางงบกำไรขาดทุนและ
นับส่วนหนึ่งของเงินกองทุนแล้ว โดย สง. จะต้องปรับ (เพิ่ม/ลด)
รายการดังกล่าวจากการนับเป็นเงินกองทุนของ สง.

3) รายการค่าใช้จ่ายที่นำไปบันทึกเป็นสินทรัพย์ของ สง.

ผู้กำกับดูแลสง. ในบางประเทศกำหนดให้ สง. หัก

- รายการค่าใช้จ่ายที่นำไปบันทึกเป็นสินทรัพย์ของ สง. (Capitalized Expenses) เช่น ค่าใช้จ่าย และค่าธรรมเนียมที่จ่ายให้แก่นายหน้า ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการทำ Securitization ต้นทุน และค่าใช้จ่ายในการระดมทุน เป็นต้น

สง. จะต้องหักรายการดังกล่าว (Capitalized expense) ออกจากการนับเงินกองทุนของ สง.

4) เงินสำรอง

ผู้กำกับสง. ในบางประเทศให้ สง. หัก

- เงินสำรอง (General reserve for credit losses) ที่คำนวณตาม Regulatory requirement เฉพาะส่วนที่สูงกว่าเงินสำรองที่กั้นตามมาตรฐานบัญชี

ธปท. จะพิจารณาให้มีการนับรายการส่วนเกินดังกล่าวเข้าเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 2 ตามหลักเกณฑ์ที่ ธปท. จะกำหนดต่อไป

4. แนวทางการกำหนดหลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนของ ธปท

- ธปท. จะปรับปรุงรายละเอียดองค์ประกอบของเงินกองทุนของ สง. ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเงินกองทุนชั้นที่ 1 เงินกองทุนชั้นที่ 2 และรายการหักต่างๆ เพื่อรองรับหลักการของ IAS 39 ภายในปีนี้ เพื่อให้สง. ที่เลือกปฏิบัติตาม IAS 39 ก่อน (Early Adoption) สามารถปฏิบัติและคำนวณเงินกองทุนได้ตาม BASEL II รวมทั้งแบบรายงานที่เกี่ยวข้อง